

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čakovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravlništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrtni strani Din 500.—, 1/2 strani
Din 250.—, 1/4 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Koroškimi Slovencem slovensko šolo!

Najosnovnejše narodnostno pravo je pravica do maternega jezika. Brez narodnega jezika ni narodnosti. Borba zoper narodni jezik je borba zoper narodnost. Vsak narod čuva svoj jezik kot največjo svetinjo. Kdor mu to svetinjo hoče ugrabiti, njega smatra kot svojega nasprotnika. Pravo do maternega jezika ne obstoja v tem, da sme kdo jezik svoje matere govoriti med 4 stenami svojega stanovanja. Tudi zunaj hiše ima narodni jezik svoje pravo, ki sega tako daleč, kot sega ozemlje, ki na njem prebiva dotični narod. To velja tudi in, to moramo poudariti, predvsem za narodno manjšino, ki biva v nacionalni državi tujega naroda.

Pravo do maternega jezika vsebuje osobito pravico do vzgoje in pouka otrok v maternem jeziku. Zato mednarodne določbe o zaščiti narodnih manjšin kot najbistvenejšo točko poudarjajo manjšinske šole s poukom v maternem jeziku. Vesoljno nemštvo pazi z največjo pozornostjo, da se te določbe natančno izvršujejo po vseh državah, kjer stanujejo nemške manjšine. Ako se kje to ne zgodi, zažene krik, ki sega do Zeneve, kjer je kot na sedežu Zveze narodov tudi vrhovna instanca v zadevah zaščite narodnih manjšin. Vesoljno nemštvo še zahteva več ko mu gre: ne samo zaščito svoje manjšine, marveč pravico do ponemčevanja drugorodcev.

Kar pa velja za nemštvo, mora veljati tudi za slovenstvo: saj smo vendar pred Bogom vsi enaki, in tudi pred Zenevo bi morali biti vsi enaki. Slovenci na Koroškem pa niso. Celo vrsto let se že bojujejo za najosnovnejše narodno pravo: za pravico slovenskega jezika v šoli. Borijo se, potegujejo se, moledujejo, pa ga niso dobili do danes. Mesto pravic se jim nudi take-le besede, kot jih je spregovoril nedavno dobrolovaški župan Taurer na zborovanju domovinske fronte: »Vlada se na nekaj tisoč koroških Slovencev ne more ozirati. Če pa bi ugodila šolskim zahtevam koroških Slovencev, bomo nastopili s silo in jih onemogočili s šolskim štrajkom.«

Spričo takih razmer je nujno potrebno, da se uveljavi načelo vzporednosti med koroškimi Slovenci in nemško manjšino v naši državi. Pred 10 leti so Nemci v naši državi priznali to načelo ter so se potrudili, da bi pregovorili pristojne činitele med Nemci na Koroškem, da priznajo dejansveno manjšinsko pravo koroškim Slovencem. Niso uspeli in zato sedaj molčijo o tej vzporednosti. Mi pa ne smemo molčati ter tudi ne bomo molčali. Naša zahteva, ki se opira na določbe mednarodnega prava, se glasi slejkoprej: Slovencem na Koroškem slovensko šolo!

*

opozicije. Vršilo se je poimensko glasovanje in je dobila vlada v vseh odborih 40 glasov večine.

Naša država in sankcije proti Italiji. Ministrski svet prepoveduje z 18. XI. uvoz vsega blaga iz Italije in njenih kolonij. Poleg knjig ter časopisov je izvezeto od te prepovedi tudi blago, ki je bilo v celoti plačano pred 19. X. t. l. in blago na potu, ki mora biti uvoženo najdalje do 18. XII. Od uvozne prepovedi je izvezeta prtljaga potnikov. Izvoz, za katerega se zanimajo naši izvozniki, ostane prost. Naša vlada je uredila vse potrebno, da dobi za našo državo vsa mogoča nadomestila ali kompenzacije kot odškodnino za izgube, ki bi jih trpela radi izvedbe teh izjemnih ukrepov.

Narodna skupščina bo celotno zborovala šele v decembru. Zgoraj poročamo, kako so bili izvoljeni stalni odbori in odbori za proučevanje zakonskih osnutkov. Odbori, ki so prevzeli zakonske predloge, bodo potrebovali za svoje delo dalje časa in radi tega se bo sestala skupščina šele v prvi polovici decembra.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Grški kralj Jurij II. se vrača v Atene. Ljudsko glasovanje v Grčiji je pozvalo zopet na prestol kralja Jurija II., ki je zapustil London 14. XI. Na povratku se je pomudil dva dni v Parizu, odkoder je odpotoval v Florenco in Rim. V Italiji se bo vkrcal 22. XI. na grško vojno ladjo in bo v grški prestolnici v nedeljo dne 24. nov., kjer bo slovesno sprejet.

Italija grozi in napoveduje, da bode ustavila ves uvoz iz vseh držav, ki bodo proti njej izvajale sankcije.

Skupščinske volitve so imeli sredi minulega tedna na Angleškem. Po ugotovljenih izidih je dobila vlada pod predsedstvom konservativca Baldwina ogromno večino. Popolnoma je propadel bivši dolgoletni ministrski predsednik in vodja delavske stranke MacDonald. Slika po volitvah je tale: Vladni blok 428 mandatov (70%) in okrog 11.800.000 (54%) glasov, od teh imajo konservativci 382 (64%) mandatov z 10.500.000 (48%) glasov. Opozicija ima 183 (30%) mandatov in 10.150.000 (46%) glasov. Od teh poslancev je članov delavske stranke 153 (25%) z 8.300.000 (38%) vseh oddanih glasov. Volilna udeležba znaša nekaj nad 70%, dočim je pri volitvah leta 1931 dosegla 80%.

Nemci v Egiptu. Na predvečer parlamentarnih volitev na Angleškem je sklicala neodvisna egipčanska stranka

V NAŠI DRŽAVI.

ZMAGA VLADE V SKUPŠČINI.

Med izredno močno navzočnostjo poslancev iz obeh taborov, iz vladnega bloka in iz parlamentarne opozicije, so se vršile volitve 13. XI. v stalne skupščinske odbore. Kako veliko je bilo zanimanje za te volitve, dokazuje dejstvo, da so napolnili galerijo in diplomatske lože domači ter inozemski časnikarji in zastopstvo tujih držav. Klop poslancev so bile zasedene. Od 313 poslancev, ki se udeležujejo dela v narodni skupščini, je bilo 311 navzočih. Dva poslanca nista glasovala radi bolezni in tudi ne 50 iz dr. Mačkove skupine, ki sploh ne zahajajo v zbornico. Volitev v odbore se je precej zavlekla in je prinesla vladni zmago. Vladna

skupina je dobila pri volitvah v posamezne odbore najmanj 158 in največ 164 glasov, parlamentarna opozicija pa 145 do 147 glasov. Razlika je znašala 11 do 19 glasov. Na podlagi tega zaključka volitev je dobila vladna skupina v vsakem odboru po en glas večine in povrh ji je zagotovljeno še tudi predsedstvo. Izvoljeni so bili: verifikacijski, upravni, imunitetni, finančni in odbor za prošnje in pritožbe. Izid volitev je sprejela vladna večina z navdušenimi klici polnoštevilno navzoči vladi in še posebno njenemu predsedniku dr. Stojadinoviču.

Predsednik skupščine je nato zaključil sejo z izjavo, da se bo vršila prihodnja seja z volitvijo posvetovalnih odborov za posamezne že predložene zakonske osnutke.

Seja, na kateri so izvolili odbore za pet predloženih zakonskih načrtov, se je vršila 14. XI. Vloženi sta bili dve listi: lista kluba vladne večine in lista